

Vergaderjaar 2023–2024

33 529

Gaswinning

Nr. 1241

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 juni 2024

Op 25 april 2023 hebben de Minister-President en ik namens het kabinet uw Kamer een reactie gestuurd op het rapport van de Parlementaire Enquêtecommissie Aardgaswinning Groningen. Het enquêterapport liet aan duidelijkheid niets te wensen over: het Rijk heeft een ereschuld in te lossen aan de gedupeerden van de gaswinning in Groningen en Noord-Drenthe. Met vijftig concrete maatregelen markeerde het kabinet een *Nij Begun* om te leren van de gemaakte fouten en om het beter te doen.¹

Geen beloften zonder daden meer. Daarom heeft het kabinet toegezegd om jaarlijks verslag uit te brengen over de geboekte resultaten in een Staat van Groningen. Deze toezegging wordt vastgelegd in de nieuwe Groningenwet. Het nakomen van deze belofte wordt daarmee bij wet verplicht. Bij de uitwerking van het wetsvoorstel betrek ik nadrukkelijk de wensen en suggesties van bewoners, regionale volksvertegenwoordigers en de betrokken Colleges van Burgemeesters en Wethouders en gedeputeerde staten. Zo geef ik uitvoering aan de motie Vermeer.² Het wetsvoorstel is 17 juni jl. in internetconsultatie gegaan. Gelijktijdig hiermee informeer ik u graag over de resultaten die het afgelopen jaar zijn geboekt. Daarom stuur ik u deze brief met bijlage bij wijze van eerste Staat van Groningen.

In deze Staat van Groningen ligt de nadruk op de voortgang bij de verbetering van het schadeherstel en de uitvoering van de versterking. Het IMG en de NCG hebben het afgelopen jaar flinke stappen gezet om de afhandeling van schade en de uitvoering van de versterking milder, makkelijker en menselijker te maken. Ik ga daar in de bijlage bij deze brief op in en heb de belangrijkste resultaten van de schadeafhandeling en

¹ Kamerstuk 35 561, nr. 17

² Kamerstuk 33 529, nr. 1226

versterking in 2023 ook online gepubliceerd op het Dashboard Groningen.³

Een deel van de andere maatregelen die het kabinet in *Nij Begun* heeft genomen zijn nog niet, of pas heel recent, in werking getreden. Het gaat bijvoorbeeld om de maatregelen met betrekking tot verduurzaming door isolatie, en het bevorderen van de brede welvaart door sociale en economische ontwikkeling.⁴ De sociale en economische agenda's worden eind dit jaar vastgesteld. De effecten van deze maatregelen moeten dus nog zichtbaar worden. De Staat van Groningen zal vanaf 2025 daarom ook, meer dan op dit moment mogelijk is, gegevens bevatten over deze onderwerpen.

Bij het verschijnen van de Staat van Groningen in 2025 zullen deze onderwerpen ook op www.dashboardgroningen.nl beschikbaar komen. Hier zijn dan doorlopend de meest recente gegevens terug te vinden. Zo worden de Staat van Groningen en het online dashboard belangrijke instrumenten om de informatievoorziening aan bewoners, uw Kamer en andere geïnteresseerden te verbeteren. Een onafhankelijke partij zal de Staat van Groningen vanaf 2025 samenstellen. Deze zomer vindt een aanbesteding plaats. Hierbij werkt het kabinet nauw samen met de regionale overheden.

Ter voorbereiding op de toekomstige opzet van de Staat van Groningen heeft het Kennisplatform Kansrijk & Leefbaar Groningen van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) een overzicht gemaakt van alle data, onderzoek en kennis die nu al voorhanden is.⁵ Zo kan optimaal gebruik worden gemaakt van bestaande bronnen en wordt onnodig dubbel werk voorkomen. Daarnaast heeft het Kennisplatform op basis van een behoeftenonderzoek onder stakeholders witte vlekken in de huidige monitoring geïdentificeerd. De kennisinventarisatie is daarmee bedoeld als hulpmiddel bij het verder vormgeven van de Staat van Groningen. Ik stuur de rapportage van het Kennisplatform mee als bijlage bij deze brief.

De Staat van Groningen zal vanaf 2025 jaarlijks op de vierde dinsdag van april verschijnen. Na het verschijnen van de Staat van Groningen zal het kabinet hierover spreken met bewoners, regionale bestuurders en vertegenwoordigers van uitvoeringsinstanties en maatschappelijke partijen. Ook zullen het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) en het Adviescollege Veiligheid Groningen (AcVG) adviseren over de veiligheid. Het kabinet zal de uitkomst van deze gesprekken en adviezen vervolgens betrekken bij het opstellen van een kabinetsreactie die uw Kamer jaarlijks in juni zal ontvangen. Hierover gaat het kabinet graag met uw Kamer in gesprek. In het najaar volgt een voortgangsoverleg met de regionale overheden. In het schema hieronder is deze jaarlijkse cyclus samengevat.

³ www.dashboardgroningen.nl

⁴ De Kamer is op 6 maart jl. geïnformeerd over de uitwerking van de maatregelen 28 en 29 uit *Nij Begun*, gericht op verduurzaming van woningen in de provincie Groningen en Noord-Drenthe. Verder werken op dit moment kwartiermakers aan het opstellen van een sociale en economische agenda voor de regio. De Kamer is hierover geïnformeerd op 28 november jl. (Kamerstuk 35 561, nr. 55), respectievelijk 3 april jl. (Kamerstuk 35 561, nr. 59)

⁵ Het gaat om de volgende zes pijlers: (1) schadeherstel, (2) versterking en veiligheid, (3) verduurzaming, (4) welzijn en sociaal herstel, (5) economische ontwikkeling en (6) betere overheid.

Figuur 1 Jaarlijkse gespreks- en verantwoordingscyclus over de Staat van Groningen

Tot slot kom ik met deze brief graag nog terug op de toezegging die ik tijdens het commissiedebat van 25 januari jl. heb gedaan aan het lid Bikker om een inhoudelijke appreciatie te geven van het rapport *«Inzicht in impact: de maatschappelijke gevolgen van de gaswinning en denkrich-tingen voor de toekomst»*. Dit rapport is in november 2023 gepubliceerd door het Kennisplatform Leefbaar en Kansrijk Groningen. Het Kennisplatform geeft periodiek een overzicht van de stand van (wetenschappelijke) kennis over de maatschappelijke impact van de gaswinning uit het Groningenveld. Het onlangs verschenen rapport is de vierde uitgave, na eerdere edities in 2018, 2020 en 2021.

De meest recente uitgave van *«Inzicht in Impact»* bevat een overzicht van de belangrijkste onderzoeken, rapporten en ontwikkelingen sinds augustus 2020 onderverdeeld in zes inhoudelijke thema's. In totaal zijn ongeveer 70 nieuwe bronnen gebruikt voor de literatuurstudie van het kennisoverzicht. Het rapport is van grote waarde omdat het kennis vanuit verschillende disciplines en instanties met elkaar verbindt, en op een toegankelijke manier bundelt. Het rapport sluit ook goed aan op het overzicht van data, onderzoek en kennis dat ik met deze brief meestuur.

Ik ben het Kennisplatform zeer erkentelijk voor hun gedegen werk en de uiterst bruikbare publicaties. De rapporten van het Kennisplatform leggen een stevige basis om de komende periode verder vorm te geven aan de Staat van Groningen. Dat zal ik doen in nauwe samenwerking met de uitvoeringsorganisaties, de regionale overheden en bewonersorganisaties. Zo zal de Staat van Groningen de komende jaren een substantiële bijdrage leveren aan de kennisopbouw- en kennisverspreiding.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
J.A. Vijlbrief